

บทที่ 4

ผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ การพัฒนารูปแบบการสอนนาฏศิลป์เรื่องราวมาตรฐานเพลงชาวไทย และการทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนที่ได้สร้างขึ้น ซึ่งได้ดำเนินการและปรากฏผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ผลการพัฒนารูปแบบการสอนนาฏศิลป์
2. ผลการทดสอบประสิทธิภาพรูปแบบการสอนนาฏศิลป์

ผลการพัฒนารูปแบบการสอนนาฏศิลป์

รูปแบบการสอนนาฏศิลป์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นในครั้งนี้ เป็นรูปแบบการสอนที่มีประสิทธิภาพทำให้นักเรียนที่ได้เรียนแล้วสามารถปฏิบัติกรำได้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของการเรียน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการออกแบบการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนของเกอร์ลาชและอีลาย (Gerlach and Ely) รวมถึงการศึกษาเอกสารตำราต่าง ๆ และได้ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ จึงทำให้ได้รูปแบบการสอนนาฏศิลป์เรื่องราวมาตรฐานเพลงชาวไทย ที่มีลักษณะเด่นเฉพาะตัวที่ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้บรรลุตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ ลักษณะเด่นเฉพาะตัวของรูปแบบการสอนนาฏศิลป์ครั้งนี้มีรายละเอียดดังนี้คือ

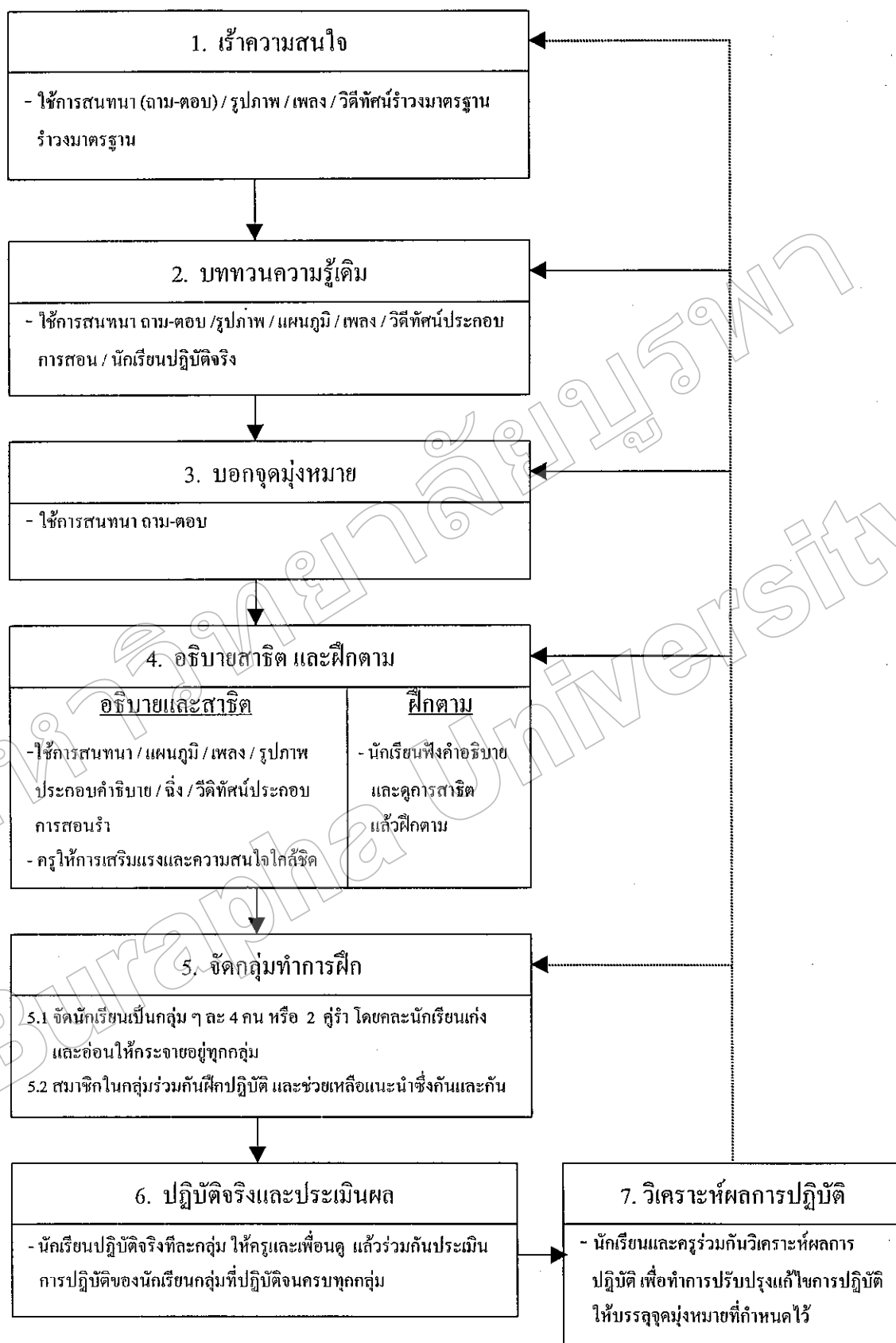
1. กระบวนการเรียนการสอน

กระบวนการเรียนการสอนนาฏศิลป์เรื่องราวมาตรฐานเพลงชาวไทย ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนการสอน จำนวน 5 แผน ใช้เวลาในการเรียนการสอนทั้งสิ้น 3 สัปดาห์ (6 ชั่วโมง) ซึ่งมีรายละเอียดดังตารางที่ 5 และขั้นตอนการสอนรำเพลงชาวไทย 7 ขั้นตอน คือ ได้รับความสนใจ ทบทวนความรู้เดิม บอกจุดมุ่งหมาย อธิบายสาธิตและฝึกตาม จัดกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติจริงและประเมินผล วิเคราะห์ผลการปฏิบัติ ซึ่งมีรายละเอียดของกิจกรรมดังภาพที่ 10

ตารางที่ 5 แสดงโครงสร้างแผนการจัดการเรียนการสอนรายวิชาพื้นฐานเพลงชาวไทย

ลำดับ ที่	แผนการสอน ที่	จุดประสงค์ เชิงพฤติกรรมที่	จัดการเรียนรู้เรื่อง	คาบ/ชั่วโมง
1	1	1-2	- การร้องเพลงและการขับจังหวะ ประกอบเพลงชาวไทย	3 / 1
	2	3	- การทำทำนาฏศัพท์ประกอบเพลง ชาวไทย	3 / 1
2	3	4	- การรำท่า ชักเบี่ยงตัดหน้า ประกอบ	3 / 1
	4	5	เพลงชาวไทย	3 / 1
3	5	6	- การก้าวเท้าประกอบเพลงชาวไทย - การรำเพลงชาวไทย (แบบเดินแนวตรง)	6 / 2

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกแผนการสอน จะดำเนินการสอนโดยจัดลำดับ
การสอนเป็น 7 ขั้นตอน ดังภาพที่ 10 สำหรับรายละเอียดของแผนการสอนที่ 1-5 ปรากฏใน
ภาคผนวก

ภาพที่ 10 ขั้นตอนการสอนนาฏศิลป์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

2. ลักษณะกิจกรรมการเรียนการสอน

ผู้วิจัยได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนร่างมาตรฐานเพลงชาวไทยให้มีลักษณะดังต่อไปนี้

- 2.1 จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
- 2.2 จัดการเรียนรู้เป็นขั้นตอนแบบค่อยเป็นค่อยไป เริ่มจากง่ายไปหายาก
- 2.3 กิจกรรมของผู้เรียนเป็นกิจกรรมลักษณะ เพื่อนช่วยเพื่อนหรือเด็กเก่งช่วยเด็กอ่อน
- 2.4 สื่อประกอบการสอน เน้นสื่อที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เห็นกระบวนการปฏิบัติของทำนองอย่างชัดเจนและสามารถปฏิบัติตามได้ โดยเฉพาะการสอนขั้นอธิบายและสาธิต สื่อที่ใช้สามารถทำหน้าที่แทนครูนาฏศิลป์ที่เชี่ยวชาญได้
- 2.5 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ดู-ฟัง-อ่าน สื่อประกอบการสาธิตแล้วฝึกตามซ้ำ ๆ ตามความต้องการของผู้เรียน ทั้งในเวลาและนอกเวลาเรียน
- 2.6 ให้ผู้เรียนฝึกทำหน้ากระຈกเงา เพื่อสังเกตท่าทางการรำของตนเองและปรับปรุงการรำให้ถูกต้องตามแบบ
- 2.7 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามเมื่อมีข้อสงสัย ให้ความสนใจใกล้ชิด ความเป็นกันเองกับนักเรียน ตลอดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งในเวลาและนอกเวลาเรียน
- 2.8 ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงหลังจากฝึกเป็นกลุ่ม
- 2.9 ผู้เรียนทราบผลการปฏิบัติทันทีหลังการปฏิบัติจริง เพื่อทราบจุดดี-จุดบกพร่องแล้วทำการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติให้ถูกต้องยิ่งขึ้น
- 2.10 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลและวิเคราะห์ผลการปฏิบัติของตนเองและเพื่อน
- 2.11 ให้การเสริมแรงแก่ผู้เรียนตามความเหมาะสมและทันทีที่มีการตอบสนองที่ถูกต้อง
- 2.12 การสอบปฏิบัติเพื่อประเมินผลการเรียนรู้ จะสอบนอกเวลาเรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่างเพียงพอก่อนทำการสอบ
- 2.13 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนที่ไม่สามารถปฏิบัติได้ผ่านเกณฑ์ ทำการฝึกปฏิบัติเพิ่มแล้วสอบใหม่ได้ตามความต้องการของผู้เรียน

ผลการทดสอบประสิทธิภาพรูปแบบการสอนนาฏศิลป์

การออกแบบการเรียนการสอน เป็นกระบวนการที่ต้องคำนึงถึงตัวแปรหลายอย่างที่มีผลต่อประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนนาฏศิลป์ที่พัฒนาขึ้นในครั้งนี้ เพื่อให้แน่ใจว่ารูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น ไม่มีจุดบกพร่องและมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ผู้วิจัยจึงนำแผนการสอนร่างมาตรฐานเพลงชาวไทย ที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปทดลองใช้เพื่อหาจุดบกพร่องและปรับปรุงแก้ไขตามลำดับ คือ การทดลองสอนแบบตัวต่อตัว การทดลองสอนแบบกลุ่มย่อย แล้วจึงทำการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง นำคะแนนที่ได้จากการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียนขณะเรียนและหลังเรียน เปรียบเทียบกับคะแนนเกณฑ์มาตรฐาน นับจำนวนของนักเรียนที่สามารถปฏิบัติได้ผ่านเกณฑ์ แล้วคิดค่าเฉลี่ยของนักเรียนที่สามารถผ่านเกณฑ์ ซึ่งปรากฏผลดังตาราง 5 และ 6

ตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากการปฏิบัติขณะเรียนกับเกณฑ์มาตรฐาน 80 ตัวแรก

แบบสังเกต พฤติกรรม ขณะเรียน แผนการสอนที่	คะแนนเต็ม ของแบบ สังเกต แต่ละชุด	เกณฑ์จุดตัด ของแบบสังเกต แต่ละชุด	จำนวน นักเรียน ทั้งหมด	จำนวน นักเรียน ที่ผ่านเกณฑ์	ประสิทธิภาพ ตัวแรกคิดเป็น ร้อยละ
1	9	6	20	18	90
2	21	14	20	17	85
3	15	10	20	17	85
4	6	4	20	18	90
5	6	4	20	17	85
เฉลี่ย					87

จากตาราง 6 พบว่า การสังเกตการปฏิบัติขณะเรียน โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน ตามแผนการสอนที่ 1-5 ปรากฏผลดังรายละเอียดต่อไปนี้

แผนการสอนที่ 1 คะแนนเต็ม 9 คะแนน/เกณฑ์การผ่าน 6 คะแนน นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 18 คน แสดงว่ามีประสิทธิภาพ คิดเป็นร้อยละ 90 ของนักเรียนทั้งหมด

แผนการสอนที่ 2 คะแนนเต็ม 21 คะแนน/เกณฑ์การผ่าน 14 คะแนน นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 17 คน แสดงว่ามีประสิทธิภาพ คิดเป็นร้อยละ 85 ของนักเรียนทั้งหมด

แผนการสอนที่ 3 คะแนนเต็ม 15 คะแนน/เกณฑ์การผ่าน 10 คะแนนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 17 คน แสดงว่ามีประสิทธิภาพ คิดเป็นร้อยละ 85 ของนักเรียนทั้งหมด

แผนการสอนที่ 4 คะแนนเต็ม 6 คะแนน/เกณฑ์การผ่าน 4 คะแนน นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 18 คน แสดงว่ามีประสิทธิภาพ คิดเป็นร้อยละ 90 ของนักเรียนทั้งหมด

แผนการสอนที่ 5 คะแนนเต็ม 6 คะแนน/เกณฑ์การผ่าน 4 คะแนน นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 17 คน แสดงว่ามีประสิทธิภาพ คิดเป็นร้อยละ 85 ของนักเรียนทั้งหมด

เมื่อนำจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ของแบบสังเกตขณะเรียนทั้ง 5 ชุด มาคำนวณหาประสิทธิภาพตัวแรก พบว่ามีประสิทธิภาพ คิดเป็นร้อยละ 87 ของผู้เรียนทั้งหมดที่สามารถผ่านเกณฑ์การประเมินระหว่างเรียนได้ แสดงว่าแผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตัวแรก สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานตัวแรกที่กำหนดไว้

ตารางที่ 7 ผลการเปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากการปฏิบัติหลังเรียนกับเกณฑ์มาตรฐาน 80 ตัวหลัง

แบบสังเกต พฤติกรรม	คะแนนเต็ม	เกณฑ์จุดตัด	จำนวน นักเรียน ทั้งหมด	จำนวน นักเรียน ที่ผ่านเกณฑ์	ประสิทธิภาพ ตัวหลัง คิดเป็นร้อยละ
หลังเรียน	12	8	20	18	90

จากตาราง 7 พบว่า คะแนนที่ได้จากแบบสังเกตพฤติกรรมหลังเรียนของนักเรียนจำนวน 20 คน มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์จุดตัดของแบบสังเกตพฤติกรรมหลังเรียนจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 90 แสดงว่าแผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานตัวหลังที่กำหนดไว้

สรุปผลการหาประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนรำเพลงชาวไทย ตามเกณฑ์มาตรฐาน ตาราง 6 และ 7 พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนรำเพลงชาวไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยได้ทำการพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 87/90 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้